

Pradžia>Jūsų teisės>Atsakovai (baudžiamosios bylos)

Atsakovai (baudžiamosios bylos)

Vokietija

Šiose duomenų suvestinėse paaiškinama, kas būna, jei esate įtariamas padaręs nusikaltimą.

Informacijos apie Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos, atsižvelgiant į aplinkybes, skiriama tik bauda, rasite [6 duomenų suvestinėje](#).

Jei esate nukentėjęs nuo nusikaltimo, visą informaciją apie savo teises rasite [čia](#).

Trumpas baudžiamojo proceso aprašas

Toliau trumpai apžvelgiami įprasti baudžiamojo proceso etapai.

Baudžiamąjį procesą sudaro trys etapai: ikiteisminis procesas, tarpinis procesas ir teismo procesas (įskaitant apskundimo ir vykdymo procesus).

Ikiteisminis procesas: jei esate įtariamas padaręs nusikaltimą, baudžiamojo persekiojimo institucija (prokuratūra arba policija) dėl jūsų pradeda ikiteisminį procesą. Per šį procesą siekiama išsiaiškinti, ar jums pateiktas įtarimas pagrįstas. Šiuo tikslu gali būti imamas įvairių ikiteisminių priemonių, pvz., atliekama jūsų būsto krata. Baigus ikiteisminį tyrimą prokuratūra nusprendžia, ar, nesant įtarimo, kad padarėte nusikaltimą, procesą nutraukti, ar pareikšti jums kaltinimą.

Tarpinis procesas: tarpiniame procese teismas išnagrinėja kaltinimą ir nusprendžia, ar procesą baigti, ar tęsti. Jei teismas, remdamasis turimais įrodymais, mano, kad kaltinamasis tikriausiai bus nuteistas, jis pradeda teismo procesą.

Teismo procesas: teismo procese teismas parengia bylą nagrinėti teismo posėdyje ir jį veda. Kaltinimas nagrinėjamas žodiniame teismo posėdyje remiantis turimais įrodymais (liudytojais, dokumentais ir pan.). Jums taip pat suteikiama galimybė dėl kaltinimo pareikšti savo nuomonę arba duoti parodymus. Jei kaltinimas pasitvirtina, jums skiriama bausmė, o jei nepasitvirtina, jūs išteisinamas. Jei esate nuteisiamas, per nustatytą laikotarpį teismo sprendimą galite apskųsti. Apeliaciniame procese bylą dar kartą išnagrinėja aukštesnės instancijos teismas. Kasaciniame procese tik patikrinama, ar priimant teismo sprendimą nepadarėta teisinių klaidų.

Esama ir nukrypimų nuo šios eigos, svarbiausi – [įsakymo paskirti bausmę procesas](#), [proceso nutraukimas](#) ir [pagreiktas procesas](#).

Išsamesnė informacija apie proceso stadijas ir jūsų teises pateikta duomenų suvestinėse. Ši informacija nėra teisinė konsultacija ir skirta tik susipažinti.

Europos Komisijos vaidmuo

Pažymėtina, kad Europos Komisija nedalyvauja valstybėse narėse vykdomame baudžiamajame procese ir negali jums padėti, jei norite pateikti skundą.

Norėdami surasti reikiamą informaciją, spustelėkite šias nuorodas.

1. Paaiškinimai

2. Kaip gauti advokato pagalbą

3. Mano teisės vykstant ikiteisminiam procesui

Kaltinamojo apklausa

Asmens tapatybės patikrinimas / asmens tikrinimas

Krata / konfiskavimas / pokalbių klausymasis

Suėmimas

Kardomasis kalinimas

Kaltinimas

4. Mano teisės bylą nagrinėjant teisme

5. Mano teisės bylą išnagrinėjus teisme

6. Kelių eismo taisyklių pažeidimai ir nedideli nusižengimai

Susijusios nuorodos

Baudžiamojo proceso kodeksas (anglų kalba)

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([de](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

1. Paaiškinimai

Nutraukimas (1)

Įsakymo paskirti bausmę procesas (2)

Pagreiktas procesas (3)

Teismo paskirtas gynėjas (4)

Duomenys apie ikiteisminį tyrimą / kaltinimus / teistumą (5)

Apskundimas ikiteisminiame procese (6)

Nutraukimas (1)

Procesą bet kuriame etape gali nutraukti arba prokuratūra, arba, jei pareikštas viešas kaltinimas, teismas. Yra labai daug galimybių nutraukti procesą.

Praktiškai svarbiausios šios:

Procesas gali būti nutraukiamas laikinai, jei, pavyzdžiui, ilgesnį laiką esate išvykęs arba per ikiteisminį tyrimą nenustatytas pakankamas pagrindas pareikšti kaltinimą. Antruoju atveju prokuratūra bet kuriuo metu (iki sueinant senaties terminui) ikiteisminį tyrimą gali atnaujinti, jei atsiranda naujų įrodymų.

Procesas taip pat gali būti nutraukiamas galutinai. Tai įmanoma tokių nusižengimų atveju, kai kaltė laikoma maža ir nėra viešojo intereso vykdyti persekiojimą. Proceso nutraukimas gali būti susiejamas su kokio nors įpareigojimo įvykdymu, pvz., sumokėti baudą, ar nurodymu, pavyzdžiui, dalyvauti kelių eismo saugumo seminare.

Įsakymo paskirti bausmę procesas (2)

Jei padarytas nusižengimas, prokuratūra ikiteisminio tyrimo pabaigoje vietoje kaltinimo gali teismui pateikti rašytinį prašymą priimti įsakymą paskirti bausmę. Jei teismas atsižvelgdamas į bylos turinį mano, kad įrodymų pakanka, jis priima įsakymą paskirti bausmę. Jame trumpai apibūdinamas nusižengimas ir paskiriama tam tikra bausmė. Jei įsakymui paskirti bausmę neprieštaraujate, jis galioja kaip įsiteisėjęs teismo sprendimas. Įsakymo paskirti bausmę teisinės pasekmės ribotos. Kaip bausmė dažniausiai paskiriama bauda, taip pat gali būti uždraudžiama vairuoti automobilį. Jei turite gynėją, gali būti paskiriama laisvės atėmimo bausmė, tačiau ne ilgiau kaip vieneriems metams ir lygtinai.

Jei norite pareikšti prieštaravimą, turite dvi galimybes:

Jei įsakyme paskirti bausmę nustatyta bauda, prieštaravimą galite apriboti, t. y. jį pareikšti tik dėl darbo dienų skaičiaus užmokesčio dydžio. Jums ir prokuratūrai sutikus, teismas dėl jūsų prieštaravimo gali priimti rašytinį sprendimą nenagrinėjęs jo teisme.

Jei prieštaravimo neapribojate, paskiriamas teismo posėdis. Asmeniškai atvykti į jį neprivalote – jums gali atstovauti advokatas. Liudytojais asmeniškai atvykti taip pat neprivalo. Liudytojų apklausos protokolai garsiai perskaitomi tik jums sutikus, jei dalyvaujate teismo posėdyje.

Pabaigoje teismas priima sprendimą. Teismas savo sprendimo neprivalo susieti su įsakyme paskirti bausmę nustatyta bausme. Neviršydamas įstatymų nustatytą sankcijos ribą jis gali paskirti ir didesnę bausmę.

Pagreitintas procesas (3)

Jei bylos aplinkybės paprastos ir įrodymai aiškūs, prokuratūra teismo gali prašyti vykdyti pagreitintą procesą. Toks procesas vykdomas, pvz., jei gyvenate ne Vokietijoje ir baiminamasi, kad vėliau į teismo posėdį neatvyksite.

Jei prokuratūra pateikia tokį prašymą, tuoj pat ar greitai laiku bus paskirtas teismo posėdis. Šiuo atveju, priešingai negu pareiškus kaltinimą, sprendimas pradėti teismo procesą nereikalingas. Pagreitinto proceso atveju nėra tarpinio proceso.

Pagreitintame procese taisyklės, kuriomis remiantis atmetami prašymai nagrinėti tam tikrus įrodymus, yra paprastesnės.

Taip pat ribotas skirtinos bausmės dydis. Teismas gali paskirti tik baudą arba laisvės atėmimo bausmę ne ilgiau kaip vieneriems metams. Taip pat jums gali būti atimta teisė vairuoti.

Teismo paskirtas gynėjas (4)

Jei esate įtariamas padaręs nusikaltimą, jums gresia laisvės atėmimo ilgiau kaip vieneriems metams bausmė, jums taikomas kardomasis kalinimas arba negalite apsiginti dėl kitų priežasčių, teismas privalo skirti jums gynėją, jei jo dar neturite. [Pagreitintame procese](#) teismas jums paskiria gynėją, jei jums gresia laisvės atėmimo ilgiau kaip šešiams mėnesiams bausmė. Teismo pareiga paskirti gynėją nepriklauso nuo jūsų finansinės padėties.

Kurį advokatą paskirti jūsų gynėju, sprendžia teismas, tačiau jis turi jums suteikti teisę pačiam pasirinkti ir teismui nurodyti advokatą, kad teismas paskirtą jį jūsų gynėju. Jei nenurodote jokio advokato, jį parenka teismas.

Teismo paskirtą advokatą pakeisti kitu galima tik išimtiniais atvejais. Tačiau galite pasisamdyti kitą savo pasirinktą advokatą; tokiu atveju paprastai teismo paskirto advokato paskyrimas atšaukiamas. Išlaidas savo pasirinktam advokatui turite apmokėti pats, jei jūsų išteisinimo atveju jų neturi apmokėti valstybė.

Duomenys apie ikiteisminį tyrimą / kaltinimus / teistumą (5)

Kokie duomenys kaupiami?

Policija ikiteisminio proceso duomenis kaupia savo duomenų bazėse.

Vykstant ikiteisminiam procesui ir jam pasibaigus duomenys kaupiami ir prokuratūroje. Be to, ikiteisminio proceso duomenys kaupiami centriniame prokuratūros bylų registre. Duomenų pašalinimo terminai reglamentuojami įstatymais.

[Federaliniame centriniame teistumo registre](#) registruojami duomenys apie bausmes, paskirtas pagal įsiteisėjusius nuosprendžius baudžiamosiose bylose. Šie duomenys įregistruojami neatsižvelgiant į jūsų sutikimą ir pašalinami po nustatyto laiko, jei neįregistruojama daugiau duomenų apie jums skirtas bausmes. Laikotarpis nustatomas pagal bausmės dydį.

Kokie duomenys ir kada renkami baudžiamajame procese?

Policija ir prokuratūra gali bet kada prisijungti prie savo duomenų bazių, tačiau negali prisijungti prie [Federalinio centrinio teistumo registro](#). Teismas, rengdamas bylą nagrinėti teisme, pateikia prašymą pateikti registro išrašą.

Ar šie duomenys svarbūs ikiteisminiame procese?

Jei tai susiję su ankstesniais ikiteisminiais procesais, prokuratūra į šią aplinkybę turi atsižvelgti, pvz., svarstydamą galimybę nutraukti procesą pagal Baudžiamojo proceso kodekso 153 ir 153a straipsnius.

Ar duomenys svarbūs kaltinamąjį nuteisiant?

Įstatyme nustatyta, kad bylą nagrinėjant teisme galima konstatuoti buvus ankstesnį teistumą, jei jis užregistruotas Federaliniame centriniame registre.

Ankstesnio teistumo konstatavimas gali turėti neigiamą poveikį bausmės dydžiui. Į duomenis, kuriuos kaupia tik prokuratūra ar policija, nuteisiant kaltinamąjį ir nustatant bausmės dydį atsižvelgti negalima.

Kaip galu sužinoti, kokie duomenys apie mane sukaupti ir kokių veiksmų galu imtis, kad jie nebūtų kaupiami?

Kokie duomenys apie jus sukaupti, sužinosite duomenis kaupiančiai institucijai pateikęs prašymą suteikti apie tai informaciją.

Duomenis kaupiančiai institucijai galite pateikti prašymą duomenis pašalinti. Jei šis prašymas atmetamas, galite kreiptis į teismą su prašymu persvarstyti tokį sprendimą.

Kita informacija

Nuostatos dėl Federalinio centrinio registro pateiktos [Federalinio centrinio teistumo registro įstatyme](#), duomenų kaupimas ikiteisminį tyrimą atliekančioje prokuratūroje reglamentuojamas Baudžiamojo proceso kodekso 483 ir tolesniuose straipsniuose, centrinis prokuratūros bylų registras numatytas [Baudžiamojo proceso kodekso 492 straipsnio 1 dalyje](#) ir išsamiau reglamentuotas [potvarkyje](#), policijos duomenų bazės reglamentuojamos [Federalinės nusikaltimų prevencijos tarybos įstatymu](#) ir įvairiais (federalinių) žemių policijos įstatymais.

Apskundimas ikiteisminiame procese (6)

Turite teisę imtis veiksmų prieš priemones, kurių imtasi ikiteisminiame procese. Galimos teisinės priemonės yra (tarybos priežiūros) skundas arba prašymas priimti sprendimą teisme.

Teismo sprendimą galite apskųsti.

Jei policija ar prokuratūra tam tikros priemonės ėmėsi be teismo nurodymo, vėliau galite prašyti teismo tai išnagrinėti atgaline data. Jei prieštaraujate dėl konfiskavimo, jūsų prieštaravimas perduodamas teismui ir be jūsų prašymo.

Paskutinis naujumas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba [\(de\)](#) neseniai atlikta pakeitimų.
Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

2. Kaip gauti advokato pagalbą

Jei kaip nors dalyvaujate baudžiamajame procese, atsižvelgiant į aplinkybes gali būti naudinga gauti nešališką teisinę konsultaciją. Duomenų suvestinėse rasite atsakymą, kada ir kokiomis sąlygomis turite teisę į advokato pagalbą. Šioje duomenų suvestinėje sužinosite, kaip susirasti advokatą ir kaip apmokėti atstovavimo išlaidas, jei pats pasisamdyti advokato neišgalite.

Kaip susirasti advokatą?

Sužinojęs, kad, įtariant jus padarius nusikaltimą, dėl jūsų pradėtas ikiteisminis tyrimas, galite susirasti, pvz., internete, gerai baudžiamąją teisę išmanančių ir baudžiamosios teisės srities advokatų (vok. *Fachanwalt für Strafrecht*). Visi Vokietijoje įregistruoti advokatai turi teisę būti gynėjais baudžiamosiose bylose. Jei reikalas skubus, nes jums gresia suėmimas ar krata, daugelyje Vokietijos regionų gynėjų baudžiamosiose bylose galite susirasti per visą parą veikiančią [skubios gynėjų baudžiamosiose bylose paieškos sistemą](#). Jei jums svarbu, kad gynėjas mokėtų tam tikrą užsienio kalbą ar būtų netoli jūsų gyvenamosios vietos, informacijos galite paieškoti Baudžiamosios teisės asociacijos prie Vokietijos advokatų asociacijos (*Arbeitsgemeinschaft Strafrecht des Deutschen Anwaltvereins*) [gynėjų baudžiamosiose bylose paieškos sistemoje](#) arba regioninių advokatų rūmų advokatų paieškos tinklalapiuose. Nuo 2010 m. sausio 1 d. sudaromi regioniniai advokatų, kurie sutinka būti teismo paskirtais gynėjais, sąrašai. Kur ir kaip šiuos sąrašus gauti, sužinosite vietos advokatų rūmuose (taip pat [čia](#)).

Jei esate suimtas arba jums taikomas [kardomasis kalinimas](#), šia informacija pasinaudoti negalėsite. Policija jūsų pageidavimu privalo jums pateikti advokatų sąrašą arba telefonų knygą. Policija taip pat turi [skubios pagalbos numerius](#). Jei policija nesuteikia jums galimybės susisiekti su advokatu, apie tai būtina turėtumėte pranešti teismui, kai būsite į jį atvestas. Teismai taip pat turi advokatų, kurie sutinka būti teismo paskirtais gynėjais, sąrašus.

Kas turi apmokėti išlaidas advokatui?

Jei jūs išteisinamas, apmokėti išlaidas advokatui *privalo* valstybė. Jei procesas [nutraukiamas](#) per ikiteisminį procesą arba jei jūs nuteisiamas, išlaidas advokatui turite apmokėti pats.

Nei jei visai neturite pajamų arba jos mažos, baudžiamajame procese valstybė iš esmės nesuteikia jums jokios finansinės pagalbos. Teismo, kurio jurisdikcijai priklausote pagal gyvenamąją vietą, galite prašyti suteikti [pagalbą dėl pirminės teisinės konsultacijos](#).

Išlaidos advokatui apmokamos kiek kitaip, jei [gynėjų paskyrė teismas](#). Šiuo atveju išlaidas jūsų advokatui pirmiausia apmoka valstybė, tačiau įstatymų nustatytas atlygis teismo paskirtam advokatui yra mažesnis už tą, kurio advokatas galėtų reikalauti, jei nebūtų paskirtas teismo. Atkreipkite dėmesį, kad jei esate nuteisiamas, sąskaita už išlaidas teismo paskirtam advokatui jums bus išrašoma pasibaigus procesui. Taigi turėsite grąžinti valstybei jos sumokėtas išlaidas advokatui ir dar atlyginti advokatui tas išlaidas, kurių jis būtų galėjęs reikalauti, jei nebūtų buvęs teismo paskirtas gynėjas, jei jūs tai išgalite.

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba [\(de\)](#) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

3. Mano teisės vykstant ikiteisminiam procesui

Šioje duomenų suvestinėje pateikiama informacija apie ikiteisminį procesą, kuris prasideda baudžiamojo persekiojimo institucijai pradėjus pirmuosius ikiteisminius veiksmus ir baigiasi prokuratūrai pateikus kaltinimą arba nutraukus procesą.

Kokie yra baudžiamojo ikiteisminio tyrimo etapai?

Baudžiamojo persekiojimo institucija (prokuratūra arba policija), turėdama konkretų įtarimą, kad padarėte nusikaltimą, dėl jūsų pradeda ikiteisminį procesą. Per šį procesą siekiama išsiaiškinti, ar jums pateiktas įtarimas pagrįstas, todėl turi būti nustatomos ir jus teisinančios aplinkybės. Jei prokuratūra mano, kad įtarimas pagrįstas, ji pareiškia kaltinimą (arba prašo priimti [įsakymą paskirti bausmę](#)).

Policija ir prokuratūra gali imtis įvairių ikiteisminių priemonių. Kokios priemonės ir kokiu metu imamasi, priklauso nuo konkretaus atvejo, pvz., iš karto po nusikaltimo galite būti suimtas. Po [suėmimo](#) gali būti taikomas [kardomasis kalinimas](#).

Dėl ikiteisminio tyrimo priemonių, kuriomis pažeidžiami jūsų interesai, galite – taip pat vėliau ar atgaline data – kreiptis į teismą.

Prireikus surenkami duomenys ir apie ankstesnius ikiteisminius procesus ir teistumą. Išsamesnę informaciją apie tai rasite [čia](#).

Mano teisės vykstant ikiteisminiam tyrimui

Per visą ikiteisminį procesą turite teisę į advokato pagalbą. Informaciją apie advokato paiešką ir išlaidas advokatui rasite [čia](#). Jei nemokate vokiečių kalbos, jūsų prašymu pokalbiams su advokatu turi būti paskirtas vertėjas.

Jūs neturite teisės susipažinti su bylos dokumentais, tačiau jums gali būti pateikiama informacija iš bylos dokumentų, jei dėl to nekyla grėsmės ikiteisminiam tyrimui ir nepažeidžiami trečiųjų asmenų interesai. Jūsų advokatui susipažinti su bylos dokumentais turi būti leidžiama baigus ikiteisminį tyrimą, nebaisus – tik jei dėl to nekyla grėsmės tyrimo tikslui.

Informaciją apie savo teises, jei dėl jūsų imtasi vienos iš toliau nurodytų ikiteisminio tyrimo priemonių, rasite prieduose:

Kaltinamojo apklausa (1)

Asmens tapatybės patikrinimas / fizinis patikrinimas (2)

Krata / konfiskavimas / pokalbių klausymasis (3)

Suėmimas (4)

Kardomasis kalinimas (5)

Kaltinimas (6)

Kaip vyksta ikiteisminis tyrimas, jei esu kitos valstybės pilietis?

Vykstant baudžiamajam ikiteisminiam procesui paprastai galite išvykti iš Vokietijos, išskyrus atvejus, kai esate suimtas arba yra atidėtas [įsakymo suimti](#) vykdymas nustačius įpareigojimą be teismo leidimo neišvykti iš savo gyvenamosios vietos.

Jei žinote, kad dėl jūsų pradėtas ikiteisminis procesas, turėtumėte užtikrinti, kad prokuratūra ir teismas galėtų susisiekti su jumis paštu.

Vykstant ikiteisminiam procesui bet kuriuo metu galite kreiptis į savo gimtosios šalies konsulinę atstovybę.

Kaltinamojo apklausa (1)

Jei esate įtariamas padaręs nusikaltimą, policija arba prokuratūra, siekdama užtikrinti jums teisę būti išklaustam, jus apklaus. Kai kuriais atvejais prokuratūros prašymu jus apklausti gali teisėjas.

Kaip elgtis, jei esu kviečiamas į apklausą?

Jei į apklausą kviečia prokuratūra arba teismas, privalote atvykti. Jei neatvykstate, galite būti priverstinai atvedintos. Jei į apklausą kviečia policija, atvykti neprivalote.

Kas man paaiškinama prieš pradėdant apklausą?

Prieš pradėdant jūsų apklausą jums turi būti paaiškinama, dėl kokio nusikaltimo ir kokių baudžiamosios teisės taisyklių pažeidimo esate įtariamas, taip pat kad turite teisę tylėti, kad dar prieš apklausą galite pasitarti su advokatu ir kad galite prašyti surinkti konkrečius jus teisinančius įrodymus.

Ar man paskiriamas vertėjas, jei nėmoku kalbos?

Jei nepakankamai mokate vokiečių kalbą, paskiriamas vertėjas – jums tai nieko nekainuoja. Vertėjas dalyvauja visoje apklausoje ir išverčia klausimus, jūsų atsakymus ir rašytinį jūsų apklausos protokolą.

Ar galiu pasitarti su advokatu?

Kaip įtariamas, bet kuriuo metu, taip pat prieš pradėdant apklausą, galite pasitarti su [gynėju](#) vienas arba dalyvaujant vertėjui. Jūsų gynėjas gali dalyvauti apklausoje, jei jus apklausia prokuratūra arba teisėjas, tačiau negali, jei apklausia policija.

Ar būsiu apklaustas? Ar turėčiau teikti informaciją?

Ne vėliau kaip iki ikiteisminio tyrimo pabaigos policija arba prokuratūra privalo jus apklausti, išskyrus atvejus, kai procesas nutraukiamas. Jei byla nesudėtinga, galite būti apklausiamas raštu.

Apklauiamas (taip pat raštu) privalote nurodyti savo asmens duomenis – vardą, pavardę, mergautinę pavardę, gimimo vietą ir datą, šeimines padėtį, profesiją, gyvenamosios vietos adresą ir pilietybę.

Neprivalote duoti parodymų dėl kaltinimo ir teikti parodymų dėl bylos. Ar duosite parodymus ir kiek jų duosite, sprendžiate jūs pats, priėmęs pasitaręs su savo gynėju.

Kas būna, jei pasakau ką nors, kas gali man pakenkti?

Viskas, ką pasakote per apklausą, fiksuojama protokole. Jei pasakote ką nors, kas gali jums pakenkti, apie tai sužinos ir teismas, kuris pareiškus kaltinimą nagrinės jūsų bylą. Net jei vėliau tylėsite arba savo parodymą atšauksite, teismas, priimdamas sprendimą, gali atsižvelgti į ankstesnius jūsų parodymus.

Ar per apklausą man suteikiama informacija apie ikiteisminio tyrimo eigą?

Baudžiamojo persekiojimo institucija savo nuožiūra sprendžia, kokią informaciją apie ikiteisminio tyrimo eigą jums teikti, tačiau neleidžiama jūsų klaidinti.

Kokių metodų neleidžiama taikyti?

Per apklausą negalima jūsų kankinti ar daryti jums kitokio fizinio poveikio, negalima nei grasinti, nei žadėti suteikti pranašumą, kuris pagal įstatymą neįmanomas. Parodymų, išgautų pažeidžiant šiuos principus, negalima naudoti, net jei jūs tam pritariate.

Kita informacija

Įtariamųjų apklausos taisyklės nustatytos [Baudžiamojo proceso kodekso](#) 136, 136a ir 163a straipsniuose.

Asmens tapatybės patikrinimas / fizinis patikrinimas / kraujo mėginio paėmimas ir pan. (2)

Nurodymus dėl šių priemonių apskundimo rasite [čia](#).

Kas yra asmens tapatybės patikrinimas? Kada jis man atliekamas?

Asmens tapatybės patikrinimas pirmiausia apima atpažinimo priemones, kuriomis vykstančiame baudžiamajame procese bus siekiama įrodyti jūsų kaltumą arba nekaltumą. Šiuo tikslu gali būti daromos jūsų nuotraukos, imami pirštų ar delnų atspaudai arba užregistruojami ypatingi kūno požymiai, pavyzdžiui, tatuiruotės.

Nurodymą atlikti asmens tapatybės patikrinimą gali duoti teismas, prokuratūra ir policija, paprastai jį atlieka policija.

Asmens tapatybės patikrinimas gali būti atliekamas priverstinai, pavyzdžiui, policija gali jus sulaikyti ir priversti ištiesti jūsų rankas ar pirštus, norėdama paimti pirštų atspaudus.

Ar asmens tapatybės patikrinimas gali būti atliekamas ir tuo atveju, jei jis nereikalingas (pavyzdžiui, jei visiškai aišku, kad nusikaltimą padarė aš)?

Asmens tapatybės patikrinimą leidžiama atlikti ir būsimų baudžiamųjų procesų reikmėms; tokiu atveju šio patikrinimo tikslas – ne įrodyti jūsų kaltumą vykstančiame baudžiamajame procese, o pateikti atpažinimo požymius apdairumo sumetimais nusikaltimams kituose, būsimuose, baudžiamuosiuose procesuose atskleisti. Todėl turi būti duomenų, kad dėl jūsų tikriausiai ir ateityje bus vykdomas baudžiamasis procesas.

Ar galiu būti apieškomas fiziškai?

Siekiant išsiaiškinti faktus, kurie baudžiamajame procese svarbūs kaip įrodymai, gali būti duodamas nurodymas atlikti jūsų fizinį patikrinimą.

Per paprastą fizinį patikrinimą, kurį atlieka policija, apžiūrimos jūsų kūno ypatybės arba patikrinama, ar natūraliose jūsų kūno angose nėra pašalinių daiktų.

Jei jaučiatės nejaukiai, patikrinimą gali atlikti tos pačios lyties asmuo arba gydytojas. Prieš patikrinimą jums turi būti paaiškinama, kad jūsų pageidavimu patikrinimą turi būti leidžiama atlikti asmeniui, kuris kelia jūsų pasitikėjimą, ir esant pagrįstam interesui turite teisę pasirinkti, kurios lyties tikrintoją norėtumėte. Jūs privalote toleruoti patikrinimą, tačiau negalite būti verčiamas aktyviai dalyvauti jį atliekant.

Ar gali būti imami mano kraujo, kitų kūno skysčių ar DNR mėginiai (pvz., plaukai ar seilės)?

Jūsų kraujo ar kitų kūno medžiagų mėginiai, pavyzdžiui, alkoholio kiekiui kraujyje nustatyti arba molekulinės genetikos tyrimui atlikti, gali būti imami siekiant palyginti jūsų DNR identifikacinį pavyzdį su rastaisiais nusikaltimo vietoje. Tačiau tai gali atlikti tik gydytojas, ne policija. Paimti mėginiai, kai baudžiamajam procesui nebereikalingi, turi būti sunaikinami, tačiau jūsų DNR identifikacinis pavyzdys gali būti išsaugotas rinkmenoje, jei yra pagrindo manyti, kad dėl jūsų ir ateityje bus vykdomas baudžiamasis procesas dėl sunkaus nusikaltimo.

Jei prieštaraujate, kad būtų atliktas jūsų fizinis patikrinimas ar DNR analizė, reikalingas teismo nurodymas. *Periculum in mora*, t. y. skubiu atveju, tokį nurodymą gali duoti prokuratūra ir policija. Nurodymą atlikti patikrinimą galima įvykdyti ir priverstinai.

Kita informacija

Asmens tapatybės patikrinimas reglamentuojamas Baudžiamojo proceso kodekso 81b straipsnyje, fizinis patikrinimas ir kraujo mėginių ėmimas – 81a ir 81d straipsniuose, DNR analizė – 81e, 81f ir 81g straipsniuose.

Krata / konfiskavimas / pokalbių klausymasis (3)

Nurodymus dėl šių priemonių apskundimo rasite [čia](#).

Ar gali būti atliekama mano būsto, biuro, automobilio ir kitokia krata?

Jei esate įtariamas padaręs nusikaltimą, prokuratūra ir policija gali atlikti jūsų būsto ir kitų patalpų, taip pat jūsų automobilio kratą, jei spėja ten esant įrodymų ir jei turite būti suimamas.

Paprastai kratos orderį turi išduoti teismas, tačiau *periculum in mora*, t. y. skubiu atveju, jį gali išduoti prokuratūra ir policija.

Turite teisę dalyvauti darant kratą, taip pat turite teisę leisti dalyvauti savo gynėjui. Jei teisėjas arba prokuroras nedalyvauja, turi būti pakviečiami, jei įmanoma, du vietos pareigūnai, tačiau galite jų dalyvavimo atsisakyti. Atlikus kratą, jūsų reikalavimu jums turi būti įteikiamas dokumentas, kuriame turi būti nurodyti kratos pagrindas ir nusikaltimas, kuriuo esate kaltinamas.

Ar man priklausantys daiktai gali būti konfiskuojami?

Baudžiamojo persekiojimo institucijos gali areštuoti daiktus, kurie svarbūs kaip įrodymai. Jei jūs šių daiktų neatiduodate savanoriškai, jie gali būti konfiskuojami. Daiktui konfiskuoti paprastai reikalingas teismo nurodymas, tačiau *periculum in mora*, t. y. skubių atveju, nurodymą gali duoti prokuratūra ar policija. Dėl tokio nurodymo galite bet kuriuo metu, taigi ir kratai pasibaigus, kreiptis į teismą.

Jei per kratą areštuojami ir konfiskuojami daiktai, jūsų reikalavimu jums turi būti pateikiamas šių daiktų sąrašas.

Ar gali būti konfiskuojamas mano vairuotojo pažymėjimas?

Jums gali būti laikinai atimama teisė vairuoti (tai gali padaryti tik teismas), jei dėl rimtų priežasčių galima manyti, kad teismas, vėliau priimdamas sprendimą dėl eismo taisyklių pažeidimo, jums atims teisę vairuoti. Paprastai tai būna tokiu atveju, jei nusikaltimą padarėte vairuodamas automobilį, ir tai parodė, kad jums negalima leisti vairuoti automobilio. Jei teismas laikinai atėmė teisę vairuoti, tai yra patvirtinimas, kad teismas konfiskuos vairuotojo pažymėjimą.

Periculum in mora jūsų vairuotojo pažymėjimą gali konfiskuoti policija arba prokuratūra, jei esama rimtų priežasčių manyti, kad jums bus atimta teisė vairuoti.

Ar gali būti klausomasi mano pokalbių?

Jūsų pokalbių telekomunikacijų priemonėmis (pavyzdžiui, telefonu) ir jūsų bute vykstančių pokalbių gali būti klausomasi ir jie gali būti įrašomi griežtomis įstatymų nustatytais sąlygomis. Būtina sąlyga – turite būti įtariamas padaręs sunkų ir labai sunkų nusikaltimą. Abiem priemonėmis reikalingas teismo nurodymas. *Periculum in mora*, t. y. skubių atveju, nurodymą klausytis pokalbių telekomunikacijų priemonėmis gali duoti prokuratūra. Vėliau turite būti informuotas apie pasiklausymo priemones.

Kita informacija

Krata ir konfiskavimas reglamentuojami [Baudžiamojo proceso kodekso](#) 94 ir tolesniuose, 102 ir tolesniuose straipsniuose, laikinas teisės vairuoti atėmimas (vairuotojo pažymėjimo konfiskavimas) –111a, pokalbių klausymasis – 100 ir tolesniuose straipsniuose.

Suėmimas (4)

Prokuratūra ir policija gali jus laikinai suimti, jei po nusikaltimo jus dar galima sulaikyti ar persekioti nusikaltimo vietoje ir įtariama, kad galite pasislėpti.

Prokuratūra ir policija gali jus laikinai suimti ir *periculum in mora*, t. y. skubių atveju, jei tenkinamos įsakymo suimti sąlygos. Toks atvejis yra tuomet, kai esate neabejotinai įtariamas padaręs nusikaltimą ir yra tam tikras [suėmimo pagrindas](#). Suėmimo metu įsakymas suimti jau gali būti priimtas arba teisėjas dar tik turi priimti jį prokuratūros prašymu.

Galite būti suimamas ir tuo atveju, jei reikia priverstinai taikyti kai kurias ikiteisminio tyrimo priemones, pavyzdžiui, [apklausą](#) arba [fizinį patikrinimą](#).

Kai aš suimamas, ar man pasakoma, kodėl?

Taip, bet kokių atveju. Jei įsakymas jus suimti jau priimtas, suimant jums turi būti įteikiamas jo nuorašas.

Kiek laiko galiu būti laikomas suimtas?

Jei jūs suimamas vadovaujantis įsakymu suimti, kuris jau priimtas arba dar tik prašoma jį priimti, turi būti laikomasi [šių](#) nurodymų dėl laiko.

Jei jūs suimamas siekiant priverstinai taikyti ikiteisminio tyrimo priemones, jos turi būti taikomos nedelsiant ir po to turite būti paleistas. Leistina sulaikymo trukmė priklauso nuo konkretaus atvejo, tačiau niekada negali būti ilgesnė kaip iki dienos, einančios po suėmimo dienos, pabaigos.

Jei jus suėmus paaiškėja, kad esate neatlikęs anksčiau paskirtos laisvės atėmimo bausmės, pasibaigus suėmimo terminui galite būti įkalintas.

Ar galiu su kuo nors susisiekti?

Jei esate suimtas, turite teisę bet kuriuo metu pasitarti su savo pasirinktu gynėju. Galite apie savo suėmimą informuoti šeimos narį arba asmenį, kuriuo pasitikite, jei dėl to nekyla grėsmės tyrimo tikslui. Taip pat galite pareikalauti, kad apie jūsų suėmimą būtų pranešta jūsų gimtosios šalies konsulinei atstovybei.

Ar pas mane gali ateiti gydytojas, jei man jo reikia?

Turite teisę reikalauti, kad jus apžiūrėtų jūsų pasirinktas gydytojas.

Kas yra Europos arešto orderis ir kokių veiksmų prieš jį galiu imtis?

Europos arešto orderio tikslas – visoje ES ieškoma asmenį suimti ir perduoti orderį išdavusiai valstybei baudžiamajam persekiojimui, laisvės atėmimo bausmei arba sprendimui dėl įkalinimo vykdyti. Todėl jei išduotas Europos arešto orderis jus suimti, galite būti suimtas vienoje valstybėje narėje ir perduotas orderį išdavusiai valstybei.

Jei jūs Vokietijoje suimamas pagal Europos arešto orderį, pirmiausia artimiausiam apylinkės teisme būsite apklausiamas apie savo asmeninę padėtį ir galimą prieštaravimą ekstradicijai. Sprendimą dėl jūsų prieštaravimo priima Apeliacinis apygardos teismas (*Oberlandesgericht*).

Bet kuriuo proceso metu turite teisę į teisinę pagalbą. Jei sutinkate būti išduotas orderį išdavusiai valstybei, ekstradicija vykdoma nedelsiant (vadinamoji supaprastinta ekstradicijos tvarka). Taip pat jūsų turi būti paklausama, ar atsisakote teisės pasinaudoti baudžiamojo persekiojimo apribojimo taisykle. Jei taip, orderį išdavusioje valstybėje galite būti persekiojamas ir dėl kitų toje valstybėje dėl jūsų vykdomų baudžiamųjų procesų, kurie nėra Europos arešto orderio objektas. Sutikimas dėl supaprastintos ekstradicijos ir (ar) teisės pasinaudoti baudžiamojo persekiojimo apribojimo taisykle atsisakymas yra neatšaukiami.

Jei nesutinkate būti išduotas, sprendimą dėl ekstradicijos leistinumo ir pagrįstumo per 60 dienų priima aukštesnysis žemės teismas. Šio sprendimo apskūsti negalima.

Išsamesnę informaciją rasite čia ir čia.

Kardomasis kalinimas (5)

Kada man turi būti paskelbiamas įsakymas suimti?

Jei jūs suimamas vadovaujantis įsakymu suimti, jis jums turi būti įteikiamas [suėmimo](#) metu. Jei jūs suimtas laikinai, ne vėliau kaip kitą dieną po suėmimo turite būti atvesdintas į teismą. Jei teismas priima įsakymą jus suimti, jis jį jums paskelbia. Jei teismas įsakymo jus suimti nepriima, turite būti paleistas.

Kada man taikomas kardomasis kalinimas?

Gali būti duodamas nurodymas jums taikyti kardomąjį kalinimą, jei esate neabejotinai įtariamas padaręs nusikaltimą ir yra suėmimo pagrindas. Suėmimo pagrindas gali būti labai sunkūs nusikaltimai, slapstymasis, pavojus, kad galite slapstyti, pavojus, kad galite nusikalsti dar kartą, ir pavojus, kad galite kliudyti išaiškinti nusikaltimą, pavyzdžiui, sunaikindamas įrodymus arba bandydamas paveikti liudytojus. Gali būti manoma, jog esama pavojaus, kad galite slapstyti, jei neturite nuolatinės gyvenamosios vietos, pastovaus darbo ir glaudžių socialinių ryšių.

Kokių veiksmų galiu imtis prieš įsakymą taikyti kardomąjį kalinimą?

Įsakymą taikyti kardomąjį kalinimą galite apskūsti. Tokį skundą, kurį nagrinėja aukštesnės instancijos teismas. Vietoje skundo galite pateikti prašymą patikrinti suėmimo būtinumą, kurį nagrinėja įsakymą suimti priėmęs teismas. Jei pateikiate prašymą patikrinti suėmimo būtinumą, skundo pateikti negalite.

Kiek laiko man gali būti taikomas kardomasis kalinimas?

Kardomasis kalinimas gali būti taikomas iki baudžiamojo proceso pabaigos. Jis gali būti nutraukiamas anksčiau, jei panaikinamas įsakymas jus suimti arba atidedamas įsakymo taikyti jums kardomąjį kalinimą vykdymas. Įsakymo taikyti jums kardomąjį kalinimą vykdymas gali būti atidedamas, be kita ko, susiejant su įpareigojimu kaip užstatą įmokėti tam tikrą pinigų sumą arba reguliariai registruotis policijoje.

Po šešių mėnesių įsakymas taikyti kardomąjį kalinimą gali būti vykdomas tik tam tikromis sąlygomis, kurias turi apsvarstyti prokuratūra ir teismas *ex officio* (byla ypač sudėtinga, ypatinga ikiteisminio tyrimo apimtis arba kitas svarbus pagrindas).

Kas man sakoma mane suimant?

Jūs suimant jums suprantama kalba turi būti paaiškinama, kad jūs nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip kitą dieną po suėmimo turite būti atvedintas į teismą; turite teisę pasisakyti dėl kaltinimo ir neduoti parodymų dėl bylos; turite teisę prašyti surinkti atskirus jus teisinančius įrodymus ir neduoti parodymų dėl bylos; turite teisę bet kuriuo metu, taip pat dar prieš apklausą, pasitarti su savo pasirinktu gynėju; turite teisę reikalauti, kad jus apžiūrėtų jūsų pasirinktas gydytojas; galite apie savo suėmimą pranešti šeimos nariui arba asmeniui, kuriuo pasitikite, jei tai nekelia grėsmės tyrimo tikslui. Jums taip pat turi būti nurodoma, kad turite teisę reikalauti nemokamai jums paskirti vertėją ir apie jūsų suėmimą pranešti jūsų gimtosios šalies konsulinei atstovybei, taip pat turite teisę perduoti jai pranešimus. Taip pat per apklausą teismas jums turi nurodyti sunkinančias aplinkybes. Jums turi būti suteikta galimybė paneigti įtariamo ir suėmimo priežastis ir išdėstyti jums palankius faktus. Pagaliau jums turi būti paaiškinamos jūsų teisės apskųsti suėmimą ir prašyti atlikti suėmimo būtinumo patikrinimą.

Ar būdamas suimtas galiu priimti lankytojus, gauti paštą, dėvėti savo drabužius ir pan.?

Paprastai kardomojo kalinimo metu turite galimybę priimti lankytojus ir gauti paštą, tačiau gali būti taikomi tam tikri apribojimai. Pavyzdžiui, gali būti nurodoma, kad priimti lankytojus ir naudotis telekomunikacijomis galite tik gavęs leidimą, taip pat kad jūsų susitikimai su lankytojais, naudojimas telekomunikacijomis, susirašinėjimas ir pašto siuntiniai bus stebimi arba kad perduoti daiktus per susitikimą su lankytojais galima tik gavus leidimą. Šiuos nurodymus galite apskųsti. Bendrauti su savo gynėju raštu ir žodžiu paprastai jums turi būti leidžiama be apribojimų. Be to, pažymėtina, kad atskirose federalinėse žemėse galioja įvairūs įstatymai dėl kardomojo kalinimo taikymo.

Kaltinimas (6)

Jei ikiteisminio tyrimo metu nustatomas pakankamas pagrindas pareikšti jums viešą kaltinimą, prokuratūra pareiškia kaltinimą arba kompetentingo teismo prašo priimti [įsakymą paskirti bausmę](#). Priešingu atveju ji procesą nutraukia. Kaltinamajame akte prokuratūra apibendrina, kokį nusikaltimą ir kokį baudžiamojo įstatymo pažeidimą esate įtariamas padaręs ir kokie įrodymai surinkti.

Ką reiškia, jei teismas man atsiunčia kaltinamąjį aktą?

Teismas tarpiniame procese apsvaisto, ar prieš jus pradėti teismo procesą. Tai jis jums praneša kaltinamajame akte. Kartu teismas jūsų paprašo per nustatytą laiką pareikšti, ar dar reikia surinkti jus teisinančių įrodymų arba ar jūs dėl teismo proceso pradėjimo norite pareikšti prieštaravimą.

Pagreitinto proceso atveju kaltinimas pareiškiamas kitaip, apie tai skaitykite [čia](#).

Ką daryti, jei nesuprantu kaltinimo, nes nemoku vokiečių kalbos?

Jei jums kaltinimas pateikiamas jums nesuprantama kalba, galite prašyti, kad jis jums būtų nemokamai išverstas ir pateiktas iš naujo.

Ką daryti, jei kaltinimą laikau klaidingu?

Per teismo nustatytą laikotarpį galite pranešti, dėl kokių priežasčių kaltinimą laikote neteisingu. Taip pat galite prašyti surinkti, jūsų nuomone, jus teisinančius įrodymus.

Ar teismas gali atmesti kaltinimą?

Jei teismas mano, kad pagal kaltinamąjį aktą tikriausiai nebūsute nuteistas, nes, pavyzdžiui, trūksta įrodymų, jis atsisako pradėti teismo procesą. Tokį teismo sprendimą prokuratūra tuoj pat gali apskųsti.

Ar leidžiama iki bylos nagrinėjimo teisme keisti kaltinimus?

Kol teismas kaltinimo neperdavė nagrinėti teisme, prokuratūra jį gali atsiimti ir pakeisti. Naujus įrodymus ji gali teikti viso baudžiamojo proceso metu.

Ar galiu būti kaltinamas nusikaltimu, dėl kurio man jau pareikštas kaltinimas kitoje valstybėje narėje?

Kaltinimas kitoje valstybėje narėje neklaido pareikšti kaltinimo Vokietijoje. Tik jei dėl tam tikro nusikaltimo jau esate nubaustas, dėl to paties nusikaltimo naujo baudžiamojo persekiojimo pradėti negalima.

Ar man bus teikiama informacija apie prieš mane parodymus duodančius liudytojus ir apie prieš mane pateiktus įrodymus?

Prokuratūra kaltinamajame akte nurodo įrodymus, kuriais siekiama pagrįsti kaltinimą. Ne vėliau kaip baigus ikiteisminį tyrimą ir prieš pareiškiant kaltinimą jūsų gynėjas turi galimybę susipažinti su bylos dokumentais. Jūs pats turite teisę gauti informaciją iš bylos dokumentų ir atskiras jų kopijas.

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

4. Mano teisės bylą nagrinėjant teisme

Prokuratūra kaltinimą nusiunčia teismui, ir teismas tarpiniame procese priima sprendimą, ar pradėti teismo procesą, taigi, ar nagrinėti kaltinimą teisme.

Jei teismas nusprendžia kaltinimą nagrinėti, pradėdamas bylos nagrinėjimo teisme procesą. Bylos nagrinėjimas teisme gali vykti vieną ar kelias dienas.

Kaltinimas gali būti nagrinėjamas ir [pagreitinto proceso](#), kuriam taikomos specialios taisyklės, tvarka.

Kaip vyksta bylos nagrinėjimas teisme?

Iš pradžių konstatuojama, kas dalyvauja teismo posėdyje (prokuroras, jūs ir, jei turite, jūsų gynėjas, liudytojai, ekspertai). Tada liudytojai turi išeiti iš teismo salės ir palaukti.

Jūsų klausiami asmens duomenų. Privalote nurodyti savo vardą ir pavardę, adresą, gimimo vietą ir datą, pilietybę, šeiminių padėčių ir profesiją. Neprivalote nurodyti, kiek uždirbate.

Perskaitomas kaltinimas.

Jums suteikiama galimybė pareikšti nuomonę dėl kaltinimų, tačiau jūs neprivalote to daryti, galite tylėti. Dėl to, kad tylite, teismas negali daryti jums nepalankių išvadų. Paskui renkami įrodymai, t. y. apklausiami liudytojai, išklausomi ekspertai ir (ar) perskaitomi dokumentai.

Pabaigoje prokuroras ir, jei turite, jūsų gynėjas vienas po kito įvertina įrodymų rinkimo rezultatus ir pateikia prašymą jus nuteisti ar išteisinti.

Jums suteikiama paskutinis žodis.

Teismas paskelbia nuosprendį ir jį pagrindžia.

Kur vyksta bylos nagrinėjimas teisme?

Byla teisme nagrinėjama ten, kur prokuratūra pareiškia kaltinimą; tai reglamentuota įstatymais. Dažnai byla nagrinėjama tos vietos, kurioje padarytas nusikaltimas, jurisdikciją turinčiame teisme.

Ar byla nagrinėjama apylinkės teisme (vok. *Amtsgericht*), apygardos teisme (vok. *Landgericht*) ar apeliaciniame apygardos teisme (vok. *Oberlandesgericht*), priklauso nuo to, kokia bausmė gresia už padarytą nusikaltimą. Jei tikėtina, kad bausmė bus tik bauda ar laisvės atėmimas iki dvejų metų, bylą nagrinėja vienas apylinkės teismo teisėjas, jei tikėtina bausmė bus laisvės atėmimas nuo dvejų iki ketverių metų – trijų apylinkės teismo teisėjų kolegija, t. y. vienas

profesionalus teisėjas ir du neprofesionalūs teismo nariai (tarėjai). Jei gresia laisvės atėmimo daugiau kaip ketveriems metams bausmė, bylą nagrinėja apygardos teismas – du arba trys profesionalūs teisėjai ir du neprofesionalūs teismo nariai. Su valstybės saugumu susijusias bylas nagrinėja aukštesnės instancijos apygardos teismas – trys profesionalūs teisėjai.

Ar byla teisme nagrinėjama viešai?

Byla teisme nagrinėjama viešai; neviešai ji nagrinėjama tik išimtiniais atvejais, pavyzdžiui, siekiant apsaugoti liudytojus.

Ar bylą nagrinėjant teisme gali būti pakeisti kaltinimai?

Kaltinimai teismo nurodymu gali būti šiek tiek pakeisti. Nauji kaltinimai bylą nagrinėjant teisme gali būti pareiškiami tik papildomu kaltinamuoju aktu. Tačiau dėl tokio kaltinimų išplėtimo reikalingas jūsų ir teismo sutikimas.

Kas atsitinka, jei pripažįstu kaltę dėl kai kurių ar visų man pareikštų kaltinimų bylą nagrinėjant teisme?

Pripažinus kaltę procesas nebaigiamas. Tačiau gali būti, kad teismas atsisakys atsižvelgti į tam tikrus įrodymus, nes jūsų prisipažinimą laikys patikimu, pvz., dėl to, kad jį patvirtina jau surinkti įrodymai. Dėl prisipažinimo teismas gali sušvelninti bausmę. Tam tikromis sąlygomis jūsų prisipažinimas gali būti vadinamojo [susitarimo](#) dalis, tačiau šis susitarimas susijęs su bausmės dydžiu, o ne su tuo, ar jūs pripažįstamas kaltu.

Kokios mano teisės bylą nagrinėjant teisme?

Paprastai privalote dalyvauti bylą nagrinėjant teisme. Jei nebuvote atleistas nuo šios pareigos ir vis tiek į teismo posėdį neatvykote, jis nutraukiamas ir gali būti priimamas įsakymas jus suimti. Išimtis – bylos nagrinėjimas siekiant priimti [įsakymą paskirti bausmę](#).

Jei nepakankamai mokate kalbą, teismas jums pasamdys vertėją žodžiu, kuris per teismo posėdį išvers visus pagrindinius pranešimus ir pasisakymus.

Jūs galite, o kai kuriais atvejais privalote turėti advokatą. Jei tokiais atvejais pats nepasisamdote advokato, [gynėją](#) jums paskiria teismas.

Kokios mano teisės dėl prieš mane surinktų įrodymų?

Pateikus įrodymą galite išsakyti savo nuomonę dėl jo. Galite prieštarauti dėl įrodymų, kuriuos laikote neteisėtais, pateikimo ir naudojimo.

Galite prašyti surinkti daugiau įrodymų. Galite pats juos rinkti, tačiau negalite naudotis priemonėmis, kurias naudoti turi teisę policija, pavyzdžiui, neturite teisės klausytis telefoninių pokalbių ir kaip įrodymų pateikti įrašų.

Galite prašyti liudytojų duoti parodymus apie tai, ką pastebėjote, ir galite liudytojus atsivesti į teismą, tačiau turite nepamiršti, kad liudytojais teisme privalo sakyti tiesą.

Pirmiausia liudytojus apklausia teismas ir prokuratūra, paskui klausimus jiems gali pateikti jūsų advokatas ir jūs.

Paprastai perskaitomas išrašas iš [teistumo registro](#). Jei jau esate teistas už nusikaltimą, panašų į nagrinėjamąjį, gali būti perskaitomas ir ankstesnis nuosprendis. Šiame registre nėra duomenų apie ankstesnį jūsų teistumą kitose valstybėse, tačiau jei teismas apie juos sužino kitais būdais, jis turi teisę nagrinėdamas bylą atsižvelgti į juos.

Kaip baigiasi bylos nagrinėjimas teisme?

Bylos nagrinėjimas teisme gali baigtis nuosprendžio priėmimu arba bylos [nutraukimu](#).

Dažniausiai bylos nagrinėjimas teisme baigiamas priimant nuosprendį. Remdamasis turimais įrodymais, teismas gali jus nuteisti arba išteisinti. Galimos bausmės – bauda ir laisvės atėmimas. Be to, tam tikrais įstatymų nustatytais atvejais gali būti nurodoma taikyti specialių priemonių, pavyzdžiui, kaltinamąjį paguldyti į psichiatrijos ligoninę, detoksikacijos kliniką arba įkalti pasibaigus bausmės laikui, taip pat atimti teisę vairuoti. Kaip vadinamąją papildomą bausmę teismas gali uždrausti vairuoti.

[Bauda](#) paskiriama kaip tam tikro darbo dienų skaičiaus užmokesčio dydis (pavyzdžiui, 50 darbo dienų po 15 EUR). Darbo dienos užmokestis visada sudaro trisdešimtąją mėnesinių pajamų dalį. Vietoj baudos galima dirbti viešuosius darbus. Jei nesumokate baudos ir nedirbate viešųjų darbų, būsite suimtas už kiekvienos darbo dienos užmokesčio dydį vienai dienai. Jei bauda mažesnė kaip 180 darbo dienų užmokesčio dydis, tam tikromis sąlygomis ji gali būti atidedama. Tokiu atveju jūs įspėjamas ir baudą turite mokėti tik jei po šio nuosprendžio vėl nusikalstate arba nesilaikote jums skirtų nurodymų.

Laisvės atėmimo iki dvejų metų bausmė gali būti paskiriama lygtinai. Jei pažeidžiate lygtinio nuteisimo sąlygas, bausmė gali būti įvykdoma.

Be pagrindinės bausmės, gali būti nurodoma imtis specialių priemonių ir paskiriama papildomų bausmių.

Koks yra nukentėjusiojo vaidmuo bylą nagrinėjant teisme?

Dažniausiai nukentėjusysis yra svarbus liudytojas ir kaip toks apklausiamas.

Kai kurių nusikaltimų atveju nukentėjusysis taip pat gali aktyviai dalyvauti bylą nagrinėjant teisme, jei jis turi teisę pareikšti privatų kaltinimą. Nukentėjusysis, kaip privatus kaltintojas, gali pats pateikti klausimus ir įrodymus, arba, jei turi advokatą, tai gali daryti jo advokatas. Baigiant nagrinėti bylą nukentėjusysis arba jo advokatas gali pasakyti baigiamąją kalbą prašydamas paskirti bausmę.

Kita informacija

Bylos nagrinėjimas teisme reglamentuojamas [Baudžiamojo proceso kodekse](#) ir [Teismų struktūros įstatyme](#).

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisiųjų įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

5. Mano teisės bylą išnagrinėjus teisme

Jei teismas jus nuteisia, nuosprendį galite apskųsti. Teismo sprendimo apskūsti negalite, jei esate išteisinamas, tačiau nesutinkate su pagrindimu. Teismas turi supažindinti jus su jūsų teise apskūsti nuosprendį.

Apylinkės teismo (*Amtsgericht*) nuosprendžius galima apskūsti pasirinktinai vienu iš dviejų būdų: pateikti apeliacinį skundą arba kasacinį skundą. Dėl apygardos teismo nuosprendžių galima pateikti tik kasacinį skundą.

Ar galiu apskūsti nuosprendį?

Iš karto po nuosprendžio paskelbimo jūs arba jūsų advokatas pareikšti ir prašyti nurodyti protokole, kad skundžiate nuosprendį. Apskūsti taip pat galite per savaitę po nuosprendžio paskelbimo. Skundą galite pateikti raštu arba teismo kanceliarijai perduoti protokolu. Nuosprendį galite apskūsti ir tuo atveju, jei prieš jį priimant buvo pasiektas susitarimas.

Apskūsti galite patį nuosprendį arba tik bausmės dydį.

Jei teikiate apeliacinį skundą dėl faktų ir teisės klausimų, nebūtinai turite jį pagrįsti.

Kasacinį skundą privalote pagrįsti ne vėliau kaip per mėnesį nuo rašytinio nuosprendžio pagrindimo gavimo. Tam jums reikalingas advokatas, nes kasacinio skundo pats pagrįsti negalite.

Kas atsitinka apskundus?

Nuosprendį apskundus, jis kol kas neįsiteisėja ir nėra vykdomas. Tai reiškia, kad jei jums paskirta bauda, jūs jos kol kas neturite mokėti arba, jei jums paskirta laisvės atėmimo bausmė, kol kas nesate suimamas. Tačiau jei jums taikomas kardomasis kalinimas, jūs neišleidžiamas, nebent teismas panaikina įsakymą taikyti kardomąjį kalinimą arba atideda jo vykdymą.

Konkrečių skundo nagrinėjimo terminų nenustatyta, tačiau taikomas bendras proceso greitinimo principas, t. y. principas baudžiamąjį procesą įvykdyti kuo greičiau.

Pateikus apeliacinį skundą byla iš naujo nagrinėjama kompetentingame apygardos teisme. Apeliacinis teismas pats nusprendžia, kokius įrodymus laikyti svarbiais – tuos pačius, kaip ir pirmosios instancijos teisme, ar kitus. Naujų įrodymų galite pateikti ir jūs pats.

Kasacinio skundo procese nauji įrodymai nerenkami, tik patikrinama, ar priimant nuosprendį ir proceso metu nepadarėta teisės klaidų.

Kaip vyksta skundo nagrinėjimas?

Apeliacinio skundo nagrinėjimo apygardos teisme procedūra tokia pati kaip ir bylos nagrinėjimo apylinkės teisme procedūra. Teismas savarankiškai priima dar vieną nuosprendį. Nagrinėjimas vyksta kiek kitaip, jei apeliacinis skundas yra tik dėl baismės dydžio. Tokiu atveju teisme atsižvelgiama tik į tuos įrodymus, kurie svarbūs nustatant baismės dydį, pavyzdžiui, susiję su jūsų motyvais ir asmenine padėtimi.

Sprendimas dėl kasacinio skundo gali būti priimamas ir be žodinio nagrinėjimo.

Kas atsitinka, jei skundas patenkinamas arba atmetamas?

Jei apeliacinis skundas patenkinamas, apeliacinio skundo nagrinėjimo pabaigoje jūs išteisinamas arba jums paskiriama mažesnė bausmė. Jei jūs neišteisinamas, dėl apeliacinio teismo nuosprendžio galite paduoti kasacinį skundą.

Jei kasacinis skundas patenkinamas, yra dvi galimybės: kasacinis teismas tam tikromis sąlygomis gali priimti savo nuosprendį dėl bylos, pvz., jus išteisinti, arba tam tikrais atvejais turi panaikinti nuosprendį, dėl kurio padavėte kasacinį skundą, ir perduoti bylą žemesnės instancijos teismui.

Panaikintas nuosprendis teistumo registre neregistruojamas.

Nuosprendis įsiteisėja, jei nė viena iš dalyvaujančių šalių – nei jūs, nei prokuratūra, nei, jei yra, privatus kaltintojas – per apskundimo terminą jo neapskundžia.

Esu kitos valstybės narės pilietis. Ar pasibaigus nagrinėjimui teisme būsiu išsiųstas iš šalies?

Jūs, kaip ES pilietis, iš Vokietijos galite būti išsiųstas tik labai sunkinančiomis aplinkybėmis. Tai išsamiau reglamentuojama ES piliečių laisvo judėjimo teisės akte. Jei nerimaujate, kad galite būti išsiųstas, galite pasikonsultuoti su advokatu.

Ar mane gali vėl teisti pagal tuos pačius kaltinimus, jei jau buvau nuteistas?

Iš esmės negalite būti teisiamas du kartus dėl to paties nusikaltimo. Ar nuteisimas tikrai susijęs su tuo pačiu nusikaltimu, yra sudėtingas teisinis atskyrimo klausimas.

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba ([de](#)) neseniai atlikta pakeitimų.

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

6. Kelių eismo taisyklių pažeidimai ir nedideli nusižengimai

Kaip nagrinėjami Kelių eismo taisyklių pažeidimai?

Nedideli Kelių eismo taisyklių pažeidimus, pvz., greičio viršijimą, nagrinėja administracinė institucija. Tokie pažeidimai laikomi ne nusikaltimu, o administraciniu pažeidimu. Tačiau dideli Kelių eismo taisyklių pažeidimai, ypač jei sužeidžiami kiti asmenys arba jiems keliami grėsmė, dažniausiai laikomi nusikaltimais.

Ikiteisminį procesą dėl nedidelių Kelių eismo taisyklių pažeidimų vykdo administracinės institucijos. Proceso metu galite raštu pateikti savo nuomonę. Jei padarėte nedidelį pažeidimą (pvz., statydamas automobilį), pirmiausia jums bus skiriamas įspėjimas ir pasiūloma sumokėti įspėjamąją baudą, kuri negali būti didesnė kaip 35 EUR. Jei ją sumokate, procesas baigiamas; jei nesumokate, o administracinė institucija jus laiko kaltu, ji gali priimti sprendimą skirti jums nuobaudą. Skyrus nuobaudą jums taip pat gali būti uždrausta vairuoti. Dėl Kelių eismo taisyklių pažeidimo skiriamos nuobaudos dydis ir draudimo vairuoti trukmė nustatyta [baudų sąrašė](#).

Sprendimą skirti nuobaudą galite užginčyti. Tokiu atveju byla per prokuratūrą perduodama teismui, kuriame paprastai vyksta bylos nagrinėjimas, kaip aprašyta [4 duomenų suvestinėje](#). Tačiau teismas sprendimą gali priimti ir nenagrinėjęs bylos teisme, jei mano, kad to nereikia, ir jei tam nei jūs, nei prokuratūra neprieštarauja. Tokiame procese priimtą nuosprendį ar sprendimą galite apskusti; skundą nagrinėja apeliacinis apygardos teismas (*Oberlandesgericht*). Tiesa, galimybė pateikti skundą ribota – skusti sprendimą galite tik tuomet, jei jums paskirta didesnė kaip 250 EUR bauda arba byla gali būti naudinga teismų praktikos formavimui.

Ar už tokius nusižengimus persekiojami kitų valstybių narių piliečiai? Kaip?

Už tokius nusižengimus persekiojami ir kitų valstybių narių piliečiai. Jei jūs užklumpamas Kelių eismo taisyklių pažeidimo vietoje, iš jūsų gali būti iš karto vietoje pareikalaujama sumokėti įspėjamąją baudą arba tam tikrą sumą kaip garantiją. Pasibaigus procesui kaip garantija sumokėta suma išskaičiuojama iš jums skirtos baudos. Jei jūs nesustabdomas nusižengimo vietoje, galite būti persekiojamas, jei jūsų gimtoji šalis Vokietijai pateiks duomenis apie registruotą transporto priemonės valdytoją. Nuo 2010 m. rudens Vokietija tikriausiai bus prisijungusi prie visoje ES taikomos baudų išieškojimo sistemos. Tai reiškia, kad Vokietijoje jums paskirta bauda galės būti išieškota jūsų gimtojoje šalyje.

Ar duomenys apie tokius nusižengimus kaupiami teistumo registre?

Duomenys apie nedidelius Kelių eismo taisyklių pažeidimus kaupiami ne baudžiamųjų bylų [Federaliniame centriniame teistumo registre](#), o [Centriniame eismo taisyklių pažeidimų registre](#). Centriniame eismo taisyklių pažeidimų registre kaupiami duomenys apie visus asmenis, kurie su Vokietijoje ar užsienio šalyje išduotu vairuotojo pažymėjimu Vokietijoje padarė eismo taisyklių pažeidimą. Kaupiami tik duomenys apie Kelių eismo taisyklių pažeidimus, už kuriuos skirta 40 EUR ar didesnė bauda. Atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, skiriamas ir tam tikras skaičius baudos [taškų](#). Surinkus 18 taškų, Vokietijoje išduotas vairuotojo pažymėjimas atimamas, o vairuotojams, turintiems kitoje šalyje išduotą vairuotojo pažymėjimą, atimama teisė vairuoti Vokietijoje.

Kita informacija

Kelių eismo taisyklių pažeidimai ir atitinkami procesai reglamentuojami [Kelių eismo įstatyme](#), [Kelių eismo taisyklėse](#) ir Administracinių teisės pažeidimų įstatyme (vok. *Gesetz über Ordnungswidrigkeiten*).

Paskutinis naujinimas: 30/08/2019

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.